

๗ ธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชน

โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

ในการคัดแยกขยะต้นทาง

โดยรูปแบบธนาคารขยะหมู่บ้าน / ชุมชน

สำนักงานเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะต้นทาง
โดยรูปแบบธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชน
เทศบาลตำบลทุ่งทอง อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันขยะมูลฝอยชุมชน มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและการขาดการจัดการอย่างมีระบบ ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างมากมาย ปัญหาจากขยะชุมชนนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นพร้อมๆ กับการขยายตัวของเมืองและประชากร ประกอบกับการขาดจิตสำนึกในการทิ้งขยะมูลฝอย จากผลการสำรวจปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั่วประเทศไทย โดยกรมควบคุมมลพิษ (๒๕๖๕) พบว่ามีขยะมูลฝอยมากถึง ๒๕.๗๐ ล้านตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๐.๗ ล้านตัน โดยขยะมูลฝอยจำนวนดังกล่าว ได้รับการให้บริการเก็บและนำไปกำจัด จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๔,๑๗๙ แห่ง (ร้อยละ ๕๔) โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัดแบบถูกต้อง จำนวน ๙.๘ ล้านตัน (ร้อยละ ๓๘.๑) กำจัดแบบไม่ถูกต้อง ๗.๑๐ ล้านตัน (ร้อยละ ๒๗.๖) มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ไม่ได้รับการเก็บขนทำให้ตกค้างในพื้นที่อยู่ถึง ๙.๘๑ ล้านตัน (ร้อยละ ๒๘) และมีปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกตึงนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ๘.๘๐ ล้านตัน (ร้อยละ ๓๔.๒) (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๖๕)

ปัจจุบันในจังหวัดชัยภูมิ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑๔๒ แห่ง โดยมีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นประมาณ ๘๘๐ ตัน/วัน เทศบาลตำบลทุ่งทองมีการให้บริการเก็บขนและกำจัดขยะในพื้นที่ ซึ่งมีปริมาณ ๓-๔ ตัน ต่อวัน ตกค้างประมาณ ๑-๒ ตัน ต่อวัน ทั้งนี้ เพื่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของชุมชน ก่อให้เกิดพฤติกรรมกรมการเปลี่ยนแปลง ในการหันมาลดปริมาณขยะ แยกประเภทของขยะ นำขยะที่เกิดขึ้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดจึงได้จัดทำโครงการ ธนาคารขยะชุมชนขึ้น

ดังนั้นเทศบาลตำบลทุ่งทองจึงเห็นถึงความสำคัญของการสนับสนุนและยกระดับการขับเคลื่อนการดำเนินการของธนาคารขยะ (Recyclable Waste Bank) อย่างเป็นระบบให้สามารถขยายผลต่อยอดจากการดำเนินการที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนคัดแยกขยะรีไซเคิลในครัวเรือน และสนับสนุนการนำแนวคิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ ในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยภายใต้หลักการ ๓Rs หรือ ๓ ช : คือ ใช้น้อยลง ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ และรณรงค์สร้างการรับรู้ และจิตสำนึกให้ประชาชนในทุกพื้นที่ มีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนและคัดแยกขยะที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ และพัฒนาสู่การจัดตั้งธนาคารขยะของชุมชนหรือหมู่บ้านเพื่อเป็นสถานที่รวบรวมและรับซื้อขยะรีไซเคิลจากประชาชน ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มและยังส่งเสริมการจัดสรรสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านการดำเนินการธนาคารขยะ รวมถึงยังเป็นการสนับสนุนให้ชุมชนมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบในการลดปริมาณขยะ
- (๒) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและให้สมาชิกมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
- (๓) เพื่อลดปริมาณขยะ นำรายได้จากการจำหน่ายขยะของธนาคารขยะมาสร้างประโยชน์

ให้แก่สมาชิก

(๔) เพื่อสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และท้องถิ่น ในการบริหารจัดการขยะชุมชน

๓. เป้าหมาย

- คณะกรรมการบริหารธนาคารขยะหมู่บ้าน
- คณะกรรมการธนาคารขยะหมู่บ้าน ๑๗ หมู่บ้าน
- คณะทำงานประสานงานธนาคารขยะหมู่บ้าน

รวม ๑๕๐ คน

๔. สถานที่

- วัดปรางค์ปราสาท บ้านดอน หมู่ ๖ ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ
- ทุกหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลทุ่งทอง

๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กิจกรรมและวิธีดำเนินการประชุม อบรม ฝึกปฏิบัติ จัดตั้งธนาคารขยะในชุมชน
๒. แผนการดำเนินงาน (ที่สัมพันธ์กับกิจกรรมดำเนินงาน)

แผนงานและแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานธนาคารขยะ

๑. การเตรียมความพร้อม

๑.๑ สสำรวจข้อมูลขยะมูลฝอยระดับครัวเรือน การจัดการขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย และขยะรีไซเคิล ในระดับครัวเรือน ผู้ประกอบการรับซื้อขยะรีไซเคิลในพื้นที่ พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูล

๑.๒ ประชุมรับฟังความคิดเห็นการดำเนินธนาคารขยะ (Recycle Waste Bank) โดยอาจมีการจัดทำธรรมนูญชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง

๒. การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารธนาคารขยะ คณะกรรมการธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้าน... (รายหมู่บ้าน) และคณะทำงานธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้าน

๒.๑ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารธนาคารขยะ และคณะกรรมการธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้าน..... (รายหมู่บ้าน) ที่มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานอย่างชัดเจน โดยคณะกรรมการบริหารธนาคารขยะ แต่งตั้งโดย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนายกเทศมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีบทบาททำหน้าที่ในการกำกับดูแลสนับสนุน และขับเคลื่อนการดำเนินงานธนาคารขยะในระดับชุมชน/หมู่บ้าน ให้แก่คณะกรรมการธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้านและคณะทำงานฯ ซึ่งคัดเลือกจากตัวแทนชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในพื้นที่

๒.๒ ประชุมคณะกรรมการธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้าน และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ

- แต่งตั้งคณะทำงานธนาคารขยะในระดับชุมชน/หมู่บ้าน ฝ่ายงานต่าง ๆ
- สสำรวจผู้ประกอบการรับซื้อในชุมชน ราคา ประเภทของขยะรีไซเคิลที่รับซื้อ
- ประสานงานผู้รับซื้อให้เข้าร่วมธนาคารขยะในราคาที่เหมาะสม
- กำหนดระยะเวลาที่เข้ารับซื้อตามความเหมาะสม
- กำหนดสถานที่ดำเนินงานธนาคารขยะที่เหมาะสม และเพียงพอต่อปริมาณขยะรีไซเคิล

๓. การจัดทำระเบียบธนาคารขยะ (Recyclable Waste Bank)

๓.๑ คณะกรรมการธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้าน จัดทำร่างระเบียบธนาคารขยะฯ โดยสามารถเสนอให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการออกระเบียบ หลักเกณฑ์ และอำนาจหน้าที่การบริหาร คณะทำงานฯ และฝ่ายงานต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงาน เช่น การรับสมัคร การรับซื้อขยะ การประชาสัมพันธ์ การทำบัญชี เป็นต้น โดยมีคณะกรรมการบริหารธนาคารขยะ เป็นที่ปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

- คุณสมบัติของสมาชิกธนาคารขยะ และใบสมัครสมาชิก
- การจัดทำบัญชี ชื่อ-นามสกุล ชยะรีไซเคิล ประกาศราคาการรับซื้อขยะ
- แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมให้กับสมาชิกและชุมชน/หมู่บ้าน เช่น ขยะประกันชีวิต

คำปรึกษาพยาบาล ผลประโยชน์อื่น ๆ เป็นต้น

- รายละเอียดผู้ประกอบการรับซื้อขยะรีไซเคิลในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง
- วันและระยะเวลาการดำเนินงานธนาคารขยะ และการรับซื้อขยะรีไซเคิลกับ

ผู้ประกอบการ

๔. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเพื่อสร้างการรับรู้การดำเนินธนาคารขยะกับชุมชน

๔.๑ จัดตั้งทีมปฏิบัติการฯ ระหว่างคณะกรรมการฯ และอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) ในพื้นที่ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ ความเข้าใจในการคัดแยกขยะรีไซเคิลเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและความน่าสนใจของการเป็นสมาชิก

๔.๒ จัดทำสื่อและประชาสัมพันธ์ธนาคารขยะ ผ่านสื่อต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์วิทยุกระจายเสียง สื่อทางออนไลน์(ไลน์หมู่บ้าน เว็บไซต์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เฟซบุ๊กหมู่บ้าน) เป็นต้น

๕. การขับเคลื่อนโครงการฯ

๕.๑ เปิดรับสมัครสมาชิกธนาคารขยะฯ โดยกำหนดวัน-เวลา และสถานที่ที่เหมาะสม พร้อมทั้งประกาศการรายละเอียดให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน

๕.๒ ประชุมทำความเข้าใจ สร้างองค์ความรู้ในการคัดแยกขยะรีไซเคิล ขยะที่ขายได้ - ขายไม่ได้ และแจ้งกำหนดราคาซื้อให้แก่สมาชิกทราบโดยทั่วกัน

๖. ดำเนินการธนาคารขยะ(Recyclable Waste Bank)

๗. รายงานผลการดำเนินธนาคารขยะ(Recyclable Waste Bank)

๖. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือน มกราคม ๒๕๖๗ - เดือน กันยายน ๒๕๖๗

๗. งบประมาณ

ตั้งจ่ายรายการใหม่ แผนงานสาธารณสุข งานบริการสาธารณสุขและงานสาธารณสุขอื่น งบดำเนินงาน หมวดค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะต้นทาง โดยรูปแบบธนาคารขยะ

/ หมู่บ้าน...

หมู่บ้าน/ชุมชน เทศบาลตำบลทุ่งทอง อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ (สำนักปลัด งานบริหารสาธารณสุข) โอนครั้งที่ ๖/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ จำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชน ภายใต้โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะต้นทาง เทศบาลตำบลทุ่งทอง อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ โดยมีค่าใช้จ่ายประกอบด้วย ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าสถานที่ ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าป้ายโครงการ ค่าตอบแทนวิทยากร และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อโครงการ เป็นไปตาม

- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๔/ว๒๗๐๖ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๖
- หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท๐๘๘๑.๓/ว๒๖๘๙ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๓
- นโยบายกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘ ๒/๒๖๔๔ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๑
- หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท๐๘๑๐.๔/ว๑๑๒๔ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๓
- หลักเกณฑ์ และอัตราค่าใช้จ่ายประกอบการพิจารณาขออนุญาตประจำปีที่เบิกจ่ายในลักษณะ ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ และค่าสาธารณูปโภค สำนักงานประมาณ ธันวาคม ๒๕๖๕
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๔/ว๒๗๐๖ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๖
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๖
- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๐
- พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยข้อ ๔ การจัดการขยะมูลฝอย
- (ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ๒๕๖๖-๒๕๗๐ แก้ไขครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ โครงการที่ ๔ หน้าที่ ๑๐๖)

รายละเอียดดังนี้

๑. ค่าอาหารกลางวัน ในการประชุมคณะกรรมการธนาคารขยะทุกหมู่บ้าน จำนวน ๑๕๐ คน	
จำนวน ๑ มื้อๆ ละ ๘๐ บาท	เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ในการประชุมคณะกรรมการ จำนวน ๑๕๐ คน	
จำนวน ๑ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท	เป็นเงิน ๓,๗๕๐ บาท
๓. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๓ ชม.ๆ ละ ๖๐๐ บาท	เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท
๔. ค่าป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ ขนาด ๑.๕ x ๒.๔ ม.	เป็นเงิน ๕๕๐ บาท
๕. ค่าเครื่องชั่งน้ำหนัก (สปริง) ๖๐ กก. จำนวน ๑ เครื่องๆ ละ ๒,๔๕๐ บาท	
	เป็นเงิน ๒,๔๕๐ บาท
๖. ค่าเครื่องชั่งน้ำหนัก (สปริง) ๓๕ กก. จำนวน ๑ เครื่องๆ ละ ๒,๔๕๐ บาท	
	เป็นเงิน ๒,๔๕๐ บาท
๗. ค่าสมุดคู่มือ ๗๐๐ เล่มๆ ละ ๑๐ บาท	เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๙,๙๙๐ บาท (สองหมื่นเก้าพันเก้าร้อยเก้าสิบบาทถ้วน)

****หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถ่วงเฉลี่ยกันได้****

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

งานบริหารสาธารณสุข สำนักปลัด เทศบาลตำบลทุ่งทอง

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านเศรษฐกิจ : ครอบครัว ชุมชน มีรายได้เพิ่มมากขึ้น

ด้านสังคม : สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

ด้านสิ่งแวดล้อม : ลดปัญหาการจัดการขยะในชุมชน

(ลงชื่อ).....ผู้เสนอโครงการ

(นางจิราพรรณ การบรรจง)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(ลงชื่อ).....ผู้พิจารณา/ตรวจสอบ โครงการ

(นางสาวสุภัค ศรีบุญเรือง)

หัวหน้าสำนักปลัด

(ลงชื่อ).....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายสุนัน เทียบเพชร)

ผู้อำนวยการกองช่าง รักษาราชการแทน

ปลัดเทศบาลตำบลทุ่งทอง

(ลงชื่อ).....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสมถวิล หมั่นอุตสาห์)

นายกเทศมนตรีตำบลทุ่งทอง